

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Riksrapport

Juni 2020

Ett samarbete mellan Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

företagarna

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Sammanfattning	4
Småföretagsbarometern 2020	5
Skillnader mellan branscher.....	6
Sysselsättning.....	7
Orderingång.....	8
Omsättning.....	10
Lönsamhetsutvecklingen.....	11
Företagens prisförväntningar.....	12
Stora regionala skillnader	12
Expansionsutsikter och tillväxthinder	14
Slutsatser	15

OM SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerns konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för sysselsättning, orderingång och omsättning. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning

- Konjunkturen hos landets småföretag har försvagats ytterligare under det senaste året. Den samlade konjunkturindikatorn i Småföretagsbarometern 2020 sjönk till 37 från 61 ifjol och är därmed under det historiska snittet på 76 för tredje året i rad.
- Fallet i konjunkturindikatorn ökade under mars och april när coronapandemins effekter på näringslivet blev allt mer tydliga. Det innebär att alla delar i konjunkturindikatorn; sysselsättning, ordergång och omsättning, blev lägre än prognosen i förra årets barometer. En svagare konjunktur, ökade omvärldsrisker och den tilltagande priskonkurrensen i näringslivet kan, utöver coronapandemins direkta effekter, ha bidragit till att lönsamhetsförväntningarna inte uppfylldes.
- Nitton av landets län uppvisade en svagare konjunktur jämfört med fjolårets undersökning. I Värmlands län stärktes däremot konjunkturen medan den är oförändrad i Gävleborgs län. Den svagaste konjunkturen upplevdes i Västmanlands län följt av Östergötland och Norrbottens län medan företagen i Värmland, Jönköping och Gävleborgs län upplevde den starkaste konjunkturen.
- Småföretagen räknar med att konjunkturedgången fördjupas under de kommande tolv månaderna. Detta då coronapandemin i grunden har förändrat småföretagens förutsättningar för tillväxt. Mest pessimistiska är tjänsteföretagen men konjunkturindikatorn förutses bli negativ för samtliga redovisade branscher i årets Småföretagsbarometern. Det tyder på en utbredd nedgång som inte har noterats tidigare i barometern.
- Sysselsättningen förväntas minska vilket innebär att småföretagen som motorer för sysselsättningen i svensk ekonomi riskerar att stanna av. Något som också kommer innebära stora utmaningar på regional nivå.
- Trots en förväntad konjunkturedgång det närmaste året är det positivt att många småföretag ser goda möjligheter att expandera. Närmare sex av tio företag ser goda expansionsutsikter, störst möjligheter till expansion ser tillverknings- och byggföretagen.
- Även om konjunkturläget är kraftigt försvagat och arbetslösheten ökar är det främsta tillväxthindret enligt småföretagen svårigheterna att hitta lämplig arbetskraft. Svag efterfrågan har ökat som tillväxthinder och är nu det näst vanligaste hindret följt av tuff konkurrens samt höga arbetskraftskostnader.

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN 2020

Småföretag upplever en allt svagare konjunktur

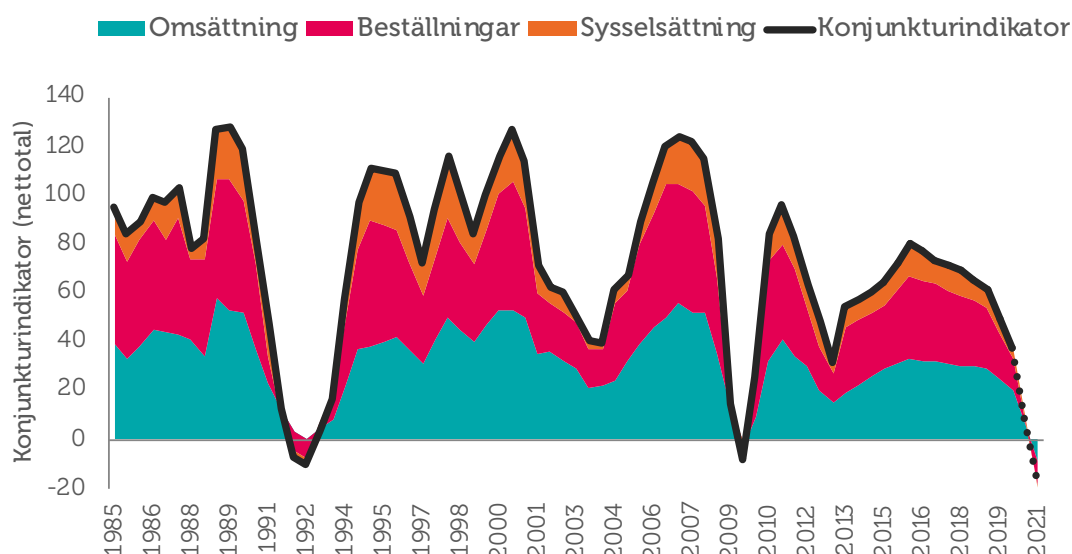
Den sammantagna konjunkturindikatorn är en sammanslagning av de underliggande indikatorerna över sysselsättning, omsättning och ordergång. Ett nettotal över noll innebär att andelen företag som upplever en god konjunktur är större än andelen som upplever det motsatta.

Årets Småföretagsbarometer visar att konjunkturen hos landets småföretag med 1–49 anställda fortsätter att försvagas. Konjunkturindikatorn sjönk för tredje året i rad till 37 från 61 i fjol, den lägsta nivån sedan 2013. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79. Den stora prognosavvikelsen beror sannolikt på att coronapandemin slog igenom med full kraft i svenskt näringsliv under mars och april. Företagens syn på konjunkturen försvagades allt snabbare under undersökningsperioden, som var veckorna 10–16. Det betyder att konjunkturindikatorn föll mer under andra perioden av undersökningen än under den första. I en delrapport vecka 13 var konjunkturindikatorn till 57, därefter har alltså uppfattningen om läget förvärrats avsevärt. Alla delar i konjunkturindikatorn (sysselsättning, ordergång och omsättning) har utvecklats svagare än prognosticerats vilket visar på en tydlig konjunkturavmattning bland landets småföretag.

Den svagaste utvecklingen har varit i de tjänsteproducerande branscherna, i synnerhet transportsektorn där konjunkturindikatorn noterades till minus 20 följt av hotell och restaurang (13). Småföretag inom bygg- och tillverkningsindustrin men även handelsföretag klarade sig bättre jämfört med övriga delbranscher även om konjunkturindikatorn är lägre än i fjolårets undersökning.

Företagen, främst de minsta med upp till fyra anställda, är mycket pessimistiska om det närmaste året. Detta trots att regeringen har presenterat flera stödpaket riktade till företag. Den samlade konjunkturindikatorn förväntas sjunka till rekordlåga minus 20, vilket är en betydligt dystrare bild än minus 1 i delrapporten som presenterades i slutet av april (vecka 13). Det betyder att småföretagen förutser en djupare konjunkturedgång än under lågkonjunkturen i början av 1990-talet och 2008/2009. Både ordergången och omsättningen förväntas minska under det kommande året och är det som framför allt bidrar till nedgången i konjunkturindikatorn. Även företagets planer för sysselsättningen har blivit mer pessimistiska och andelen företag som tror att antalet anställda ska minska under det kommande året är nu något större än andelen företag som tror att det ska öka.

Figur 1 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i riket 1985–2020

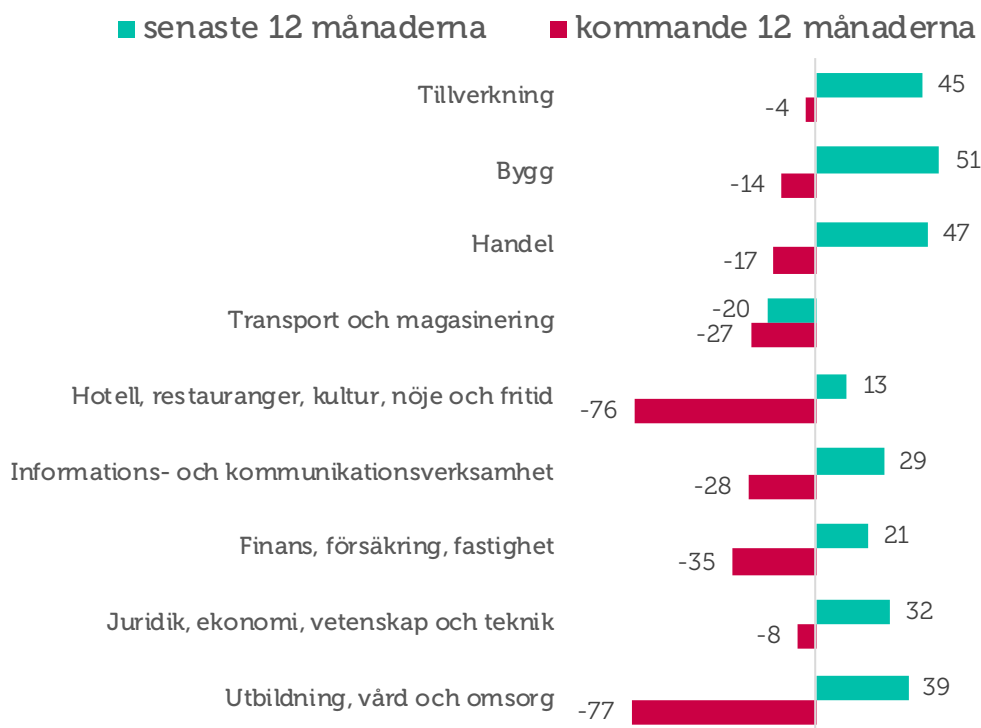

Skillnader mellan branscher

Den svagaste konjunkturen upplever tjänsteföretagen, framför allt inom transport och magasinering, där föll konjunkturindikatorn till minus 20, följt av hotell och restaurang. Även inom finansiella tjänster upplever företagen en svagare konjunktur än genomsnittet. För de varuproducerande företagen och inom handeln upplevs konjunkturen starkare än i övriga branscher, men jämfört med motsvarande undersökning ifjol är det en tydlig konjunkturedgång även bland dem.

Den dramatiska förändringen som coronapandemin har inneburit har lett till påtagligt lägre förväntningar inför nästa år. Mest pessimistiska är tjänsteföretagen som har drabbats hårt av de restriktioner som har införts under våren för att minska smittspridningen. Det gäller i synnerhet företag inom utbildning, omsorg och vård följt av hotell och restaurang. I dessa branscher förväntas konjunkturen bli märkbart svagare än i andra branscher. Men även i andra delar av näringslivet är förväntningarna lågt ställda och konjunkturindikatorn förutses bli negativ för samtliga redovisade branscher i årets Småföretagsbarometern. Det tyder på en utbredd nedgång som inte har noterats tidigare i barometern.

Figur 2 Konjunkturindikator 2020 och prognos 2021, per bransch

Sysselsättning

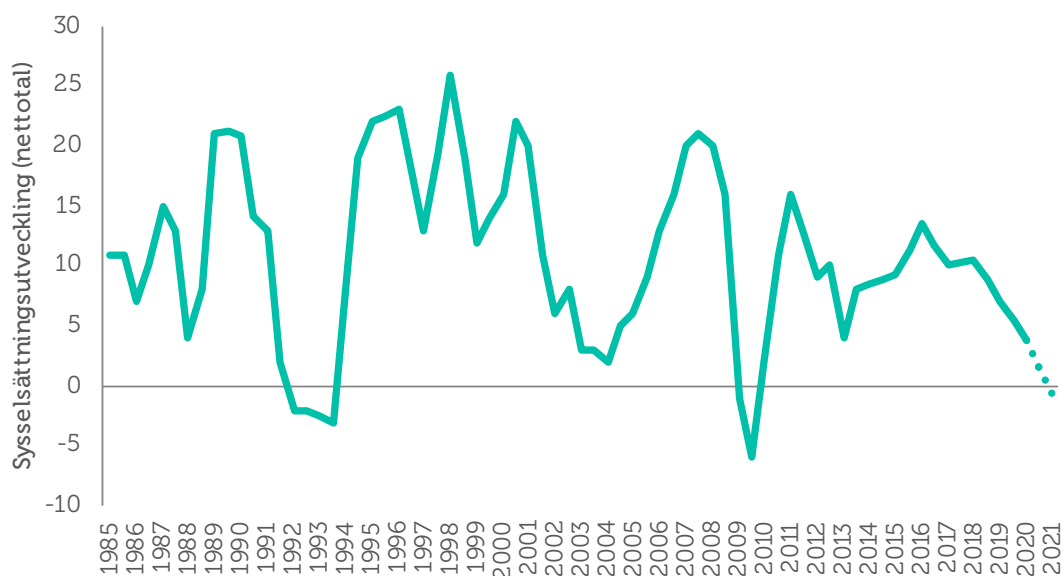
Sysselsättningstillväxten i småföretagen stannar upp

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Antalet anställda i småföretagen ökar men i en allt långsammare takt. I årets undersökning uppgav knappt vart femte företag att antalet anställda hade ökat under de senaste tolv månaderna jämfört med vart fjärde företag förra året. Samtidigt uppgav vart tionde företag att personalstyrkan hade minskat. Det innebär att nettotalet sjönk till 4 jämfört med 7 i förra årets mätning. Det är den lägsta nivån sedan 2013 och är mer än en halvering från 2016 års nivå (14). Utfallet i år går dessutom i motsatt riktning jämfört med småföretagarnas prognos ifjol då nettotalet för sysselsättningen förväntades stiga till 18. En snabbt försämrad omvärldskonjunktur och en fortsatt utbredd arbetskraftsbrist i många branscher kan ha lett till en svagare sysselsättning. Inom handel, transport, samt hotell och restaurang var det en övervikt av företag som hade minskat antalet anställda men även i tillverkningsföretagen blev sysselsättningen svagare jämfört med andra branscher.

Den nedåtgående trenden i sysselsättningen förväntas fortsätta det närmaste året och nettotalet faller till minus 1. Det är första gången sedan den globala finanskrisen 2008/2009 som det är fler företag som räknar med att minska personalstyrkan än det är som planerar att öka den. Minst optimistiska anställningsplaner har företag i branscherna hotell och restaurang, utbildning samt vård och omsorg, där räknar en tredjedel av företagen med att minska antalet anställda. Inom tillverkning, byggverksamhet och företagstjänster finns det fortfarande planer på att öka antalet sysselsatta. Men med tanke på de låga förväntningarna om orderingång och omsättning finns det risk att småföretagen överskattar sina möjligheter att öka antalet sysselsatta.

Figur 3 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) riksgenomsnittet 1985–2020

Orderingång

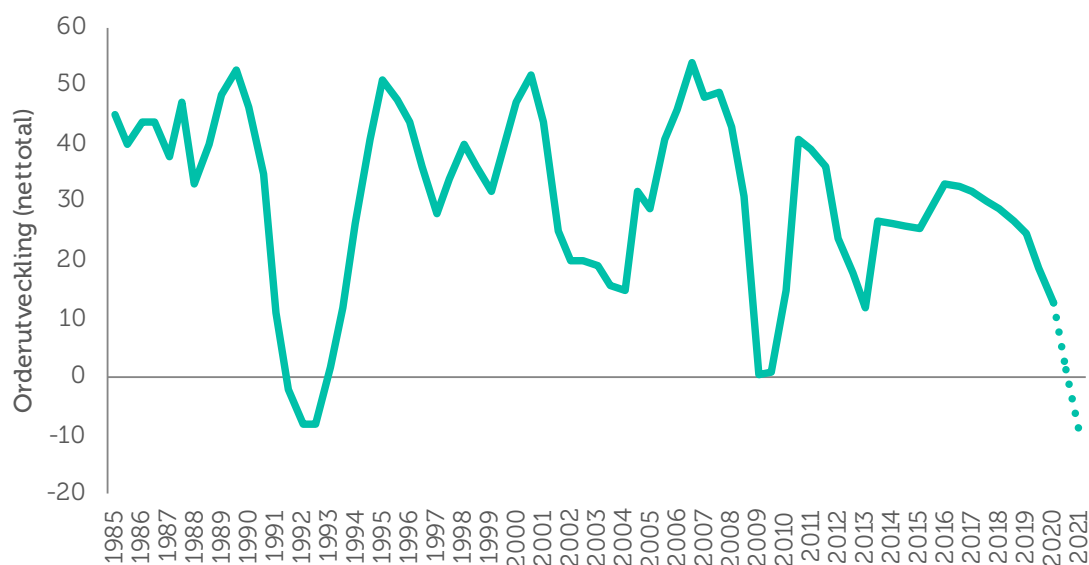
Rekordtapp i orderingång till följd av coronapandemin

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Småföretagen upplever att orderingången inte ökar i samma omfattning som tidigare. I årets undersökning sjönk nettotalet för orderingången till 13 från 25 förra året. Det innebär att tillväxten i orderingången blivit betydligt svagare än företagens prognos ifjol. Då var det förväntade nettotalet 28. Drygt vart tredje företag upplevde att antalet order hade ökat de senaste tolv månaderna medan vart femte ansåg att de hade minskat. En viktig förklaring till den svagare utvecklingen är sannolikt effekterna av coronapandemin och de restriktioner som infördes under mars och april för att begränsa smittspridningen. Det är framför allt bland tjänsteföretagen som orderläget har försvagats under det senaste året.

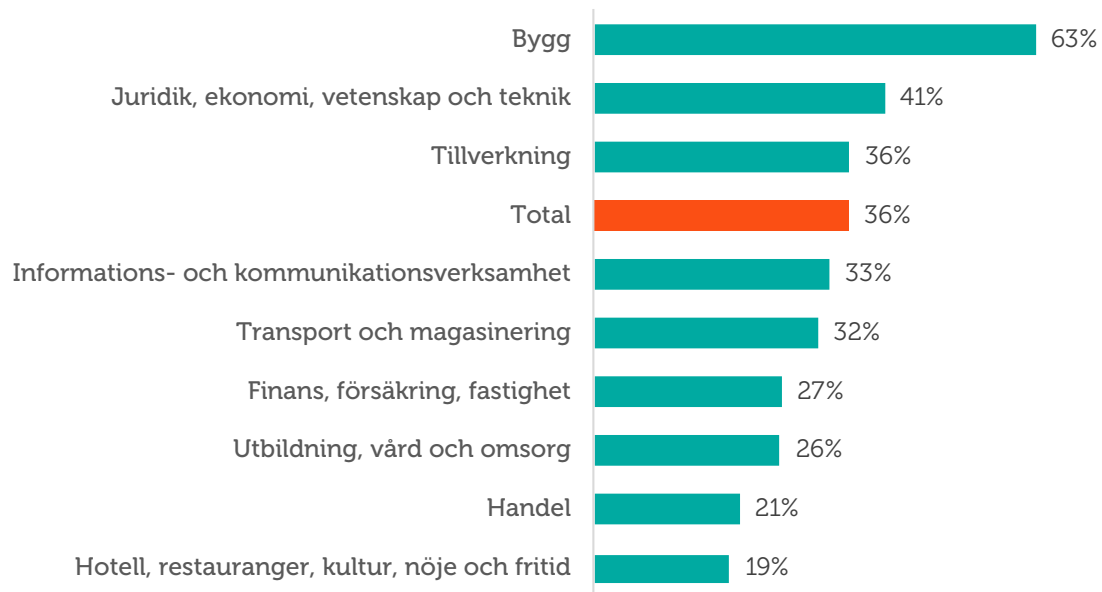
Småföretagens förväntningar om orderingången sjönk under mars och april när coronapandemins effekter på ekonomin blev allt tydligare. När hälften av intervjuerna till Småföretagsbarometern var genomförda förväntades nettotalet för orderingången sjunka till minus 3. När hela undersökningen var genomförd, den 16 april, hade småföretagens förväntningar om orderingången sjunkit ytterligare och nettotalet ligger nu på minus 11. Det är det lägsta värdet någonsin i Småföretagsbarometern. Mer än vart tredje företag förutser nu att orderingången kommer att minska de kommande tolv månaderna jämfört med vart fjärde företag som räknar med att den ökar. De låga förväntningarna genomsyrar samtliga branscher, vilket tyder på en bred konjunkturedgång. Mest pessimistiska om orderingången är tjänsteföretag inom vård och omsorg samt hotell och restaurang. Men det finns även en övervikt av företag som räknar med en minskad orderingång inom tillverkningsindustrin. Undersökningen visar också att de minsta företagen, 1–4 anställda, är mer pessimistiska om det framtida orderläget jämfört med de större företagen, 20–49 anställda.

Figur 4 Orderutveckling (netttotal) riksgenomsnittet 1985–2020

Trots att konjunkturen har försvagats mer än förväntat det senaste året brottas fortfarande en stor andel företag med kapacitetsbegränsningar. Drygt en tredjedel, 36 procent, av småföretagen uppger att de tvingas tacka nej till order, vilket är något lägre jämfört med fyra av tio företag i förra årets undersökning. Vanligast är det att byggföretag tackar nej till order, sex av tio företag. Näst vanligast är det inom företagstjänster och tillverkning. Den vanligaste orsaken till att företagen tvingas tacka nej till nya order är att de redan arbetar med ett fullt kapacitetsutnyttjande, vilket var mest framträdande inom bygg- och tjänsteföretagen. En annan begränsande faktor är bristen på arbetskraft. I handels- och restaurangföretagen är kapacitetsbegränsningar mindre vanligt vilket kan vara en förklaring till att det är färre företag där som tackat nej till order (omkring vart femte företag).

Figur 5 Andelen företag som tackat nej till order under de senaste 12 månaderna, per bransch

Figur 6 Vad skulle du säga är huvudorsaken till att ni har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna?

Omsättning

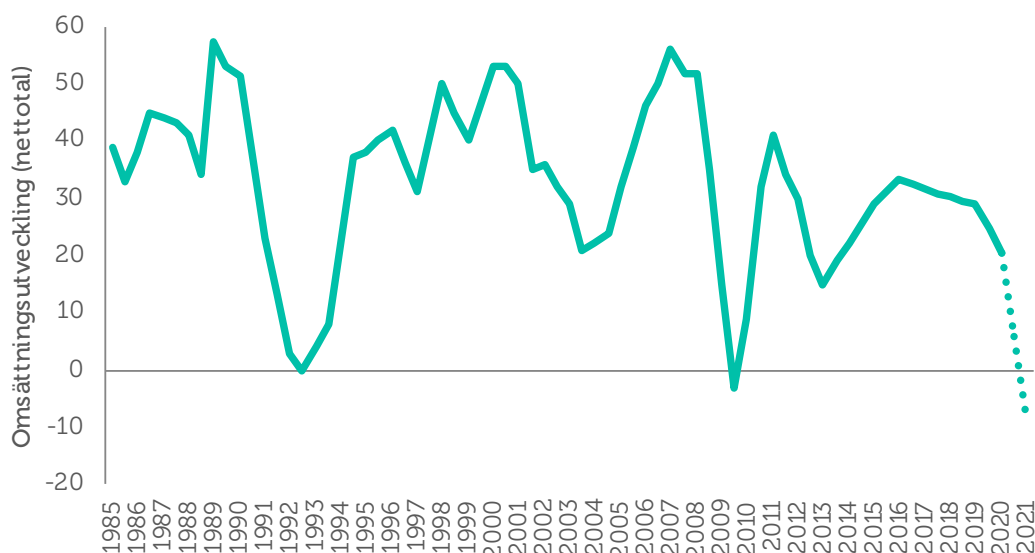
Minskad omsättning efter långvarig uppgång

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i småföretagen fortsätter att avta och i årets undersökning sjönk nettotalet till 20 från 29 ifjol. Drygt 40 procent (44 procent ifjol) av företagen uppger att omsättningen ökade under de senaste tolv månaderna medan 24 procent svarade att den minskade. Årets utfall blev därmed betydligt svagare jämfört med företagens prognos förra året där nettotalet för omsättningen förväntades stiga till 33. En förklaring till det negativa utfallet och som småföretagen inte kunnat förutse är givetvis coronapandemin och effekterna av de åtgärder som vidtagits för att förhindra smittspridningen, vilket på kort tid förändrade förutsättningarna för näringslivet i Sverige och globalt. Pandemins negativa effekter på näringslivet blev allt tydligare under mars och april och bidrog till att allt fler företag upplevde en svagare omsättningstillväxt längre fram i undersökningsperioden. Svagast omsättningsutveckling har företag inom tjänstenäringsarna transport, företagstjänster samt hotell och restaurang, medan bygg- och tillverkningsföretagen i större omfattning upplevde en ökad omsättning.

Optimismen som fanns ifjol hos småföretagen om ökad omsättning har ersatts av växande pessimism. I årets undersökning uppger 36 procent av företagen att omsättningen kommer att minska under de kommande tolv månaderna medan 28 procent förutser att den ökar, vilket gör att nettotalet sjunker till minus åtta. Det är historiskt låga förväntningar som företagarna anger i årets undersökning och kan närmast jämföras med lågkonjunkturen under 2008/2009. Lägst förväntningar har företag inom tjänstesektorerna med vård och omsorg i spetsen, följt av hotell och restaurang samt transporter. Det är även vanligare att de mindre företagen är mer pessimistiska om sin framtida omsättningsutveckling än de större företagen (20–49 anställda).

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i riket 1985–2020

Lönsamhetsutvecklingen

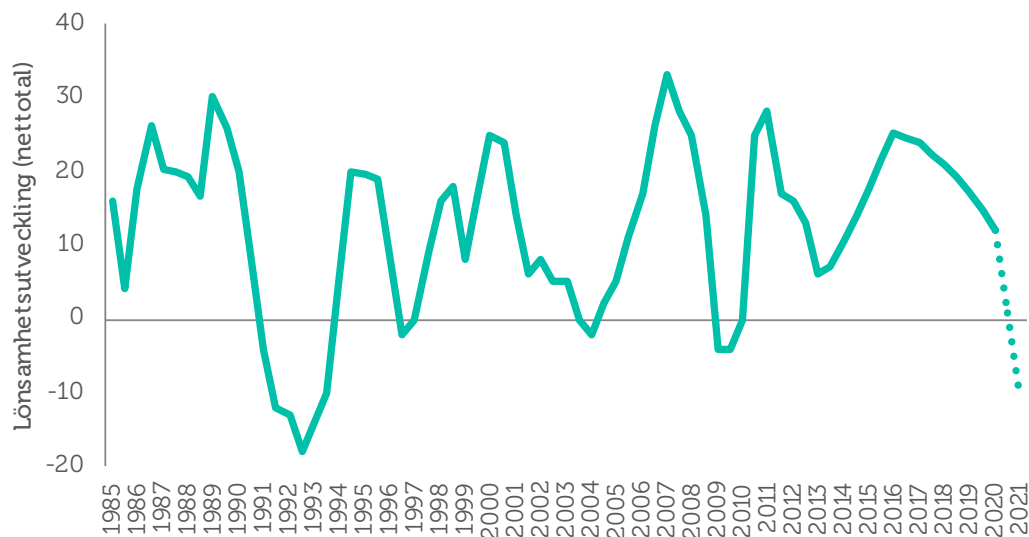
Pressad lönsamhet när konjunkturen viker

Den positiva lönsamhetsutvecklingen för småföretagen under 2013–2016 har följts av en gradvis svagare utveckling under senare år. I årets Småföretagsbarometer sjönk nettotalet till 12 jämfört med 17 ifjol. Jämfört med vad företagen hade förväntat sig blev årets lönsamhetsutveckling en besvikelse. Förra året räknade småföretagarna med att lönsamheten skulle stiga till ett nettotal på 28. Det innebär en prognosavvikelse med 16 indexenheter jämfört med den faktiska utvecklingen. En svagare konjunktur, ökade omvärldsrisker och en tilltagande priskonkurrens kan ha bidragit till att förväntningarna på lönsamheten inte har uppfyllts. Även försvagningen av kronan det senaste året som tenderat att öka företagens inköpskostnader från utlandet kan vara en förklaring.

I årets undersökning uppgav drygt vart tredje företag att lönsamheten hade förbättrats under det senaste året medan vart femte företag ansåg att den hade försämrats. Den svagaste utvecklingen upplevs inom hotell och restaurang samt transportsektorn där nettotalet noterades till sju medan nettotalet för tillverkningsföretagen, där en större andel uppgav en ökad lönsamhet, blev 15.

Den djupa konjunkturedgången som småföretagen förutser kommer att sätta ytterligare press på lönsamheten det närmaste året. En tredjedel av företagen räknar med att lönsamheten försämras medan vart fjärde företag anser att den kommer att förbättras. Det innebär att nettotalet faller till minus 10, den lägsta nivån sedan den svenska finanskrisen i början av 1990-talet. Även på branschnivå finns en bred samsyn om en minskad lönsamhet. Mest pessimistiska är tjänsteföretagen i synnerhet inom hotell och restaurang, utbildning samt kultur där nästan hälften av företagen räknar med en försämrad lönsamhet det närmaste året. I tillverkningsindustrin är prognosen mer tudelad, en nästan lika stor andel förutser en lönsamhetsökning som de som räknade med att den minskar.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i riket 1985 - 2020

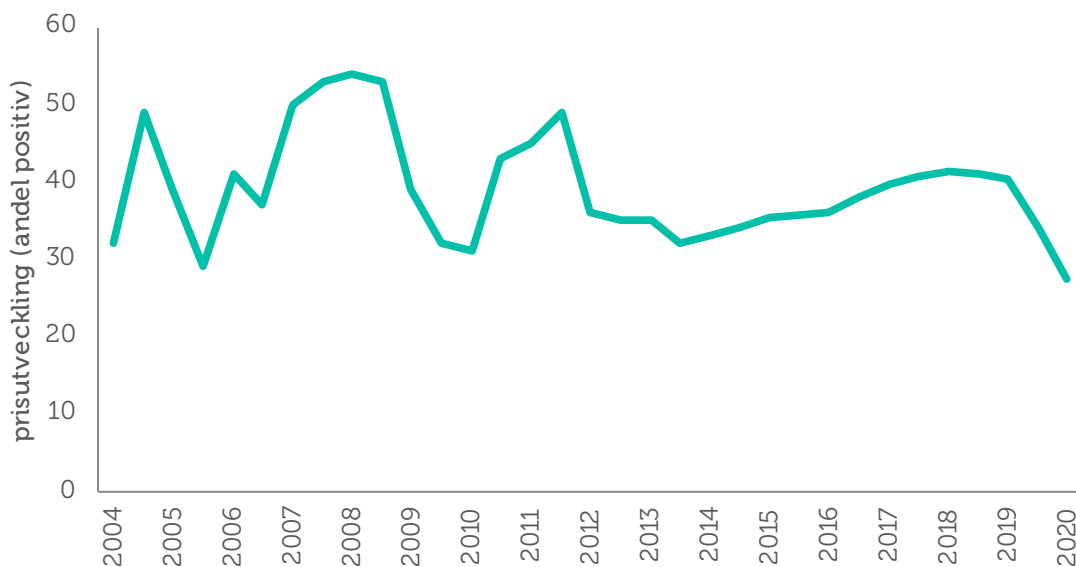

Företagens prisförväntningar

Lägre prisförväntningar

Småföretagen är mer försiktiga med att höja sina priser och andelen som planerar att höja dem det närmaste året sjönk till 27 procent jämfört med 40 procent ifjol. Det är en historiskt låg andel och tyder på att företagen räknar med ökade svårigheter att höja priserna när konjunkturen försvagas. Detta kan även få konsekvenser på företagets lönsamhet. Lägst prisförväntningar har tjänsteföretagen där endast vart femte företag planerar prishöjningar medan vart tredje företag inom handel, hotell och restaurang förutser att höjda priser.

Figur 9 Prisutveckling (andel som svarar högre)

Stora regionala skillnader i konjunkturen

Stora utmaningar på regional nivå när småföretagskonjunkturen fördjupas

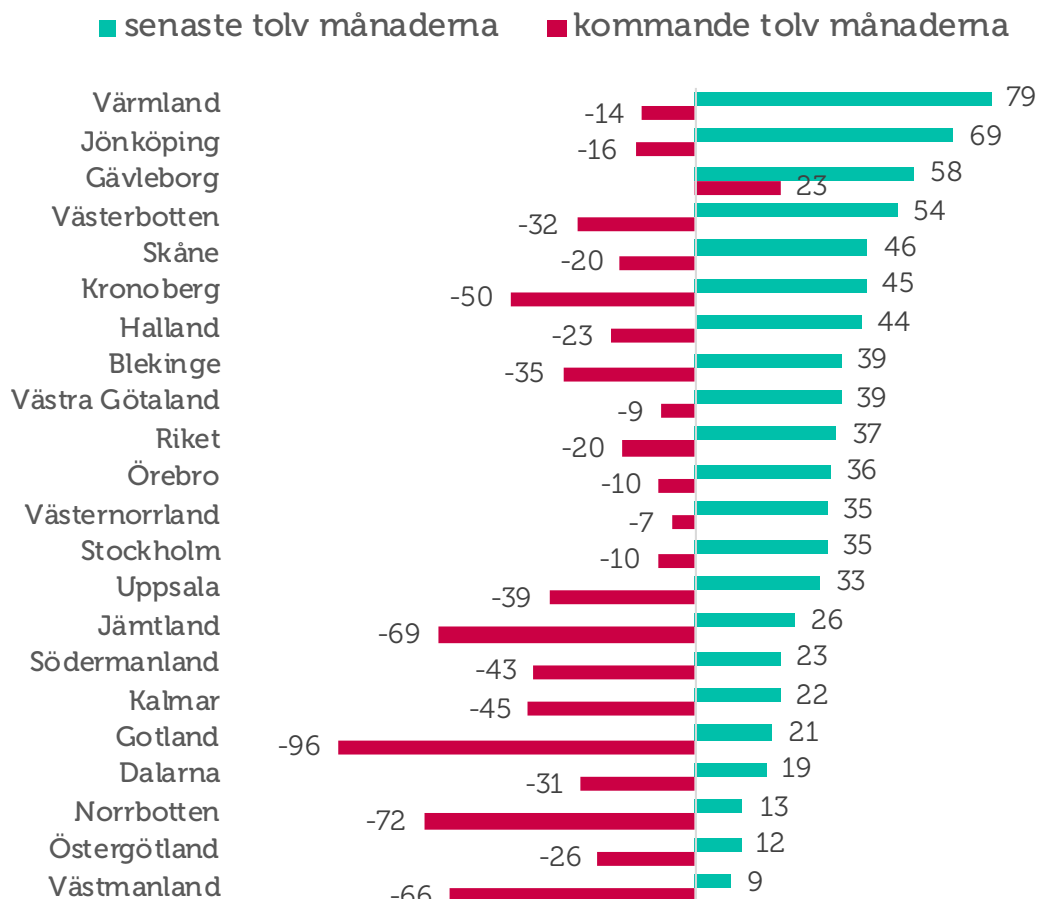
Konjunkturavmattningen i småföretagen är utbredd och den samlade konjunkturindikatorn sjönk i 19 län jämfört med ifjol. Svagast konjunktur under de senaste tolv månaderna upplevde företagen i Västmanlands, Östergötlands och Norrbottens län. Det är andra året i rad som de västmanländska företagen upplevde den svagaste konjunkturen i landet. Det som utmärkte dessa tre län var att ökningen i ordergång och omsättning inte steg i samma omfattning som i övriga landet.

Konjunkturindikatorns högsta värden noterades i Värmlands, Jönköpings och Gävleborgs län. I Värmlands län stärktes konjunkturen medan den är oförändrad i Gävleborgs län. Jönköpings län har haft en avmattad konjunkturutveckling, men noterar trots detta en jämförelsevis hög konjunkturindikator. Det var även i dessa tre län som en ökning av antalet anställda var vanligare än i övriga landet. Drygt vart femte företag hade ökat personalstyrkan i dessa län under det senaste året jämfört med mer måttliga 12 procent för landet som helhet.

Coronapandemin och osäkerheten kring smittspridningen har ändrat förutsättningarna för företagen det närmaste året. De gotländska företagen är mest negativa, sannolikt då turistnäringen, som är av central betydelse för länets näringsliv, påverkas av de reserestriktioner som regeringen har infört. Men även företag i Norrbottens och Jämtlands län förutser en djupare konjunkturedgång än i övriga landet. I tolv av länen förväntas sysselsättningen i småföretagen minska det närmaste året. I åtta län förutses antalet sysselsatta öka och det gäller främst i Kronobergs, Jönköpings och Gävleborgs län. Det enda län som förväntas uppvisa en positiv konjunkturindikator för nästa år är Gävleborgs län

För att förstå varför konjunkturläget upplevs så olika bör de enskilda konjunkturindikatorerna studeras för tillverknings- respektive tjänstesektorn, liksom den regionala företagsstrukturen. Beroende på den länspecifika näringslivsstrukturen kan ekonomiska faktorer som exportefterfrågan och valutakursen påverka de lokala företagens sysselsättning, orderingång och omsättning på olika sätt. Företagens lokala förutsättningar påverkas även av det lokalpolitiska näringslivsarbetet.

Figur 10 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator 2020 (nettotal), samt prognos kommande tolv månader

Expansionsutsikter och tillväxthinder

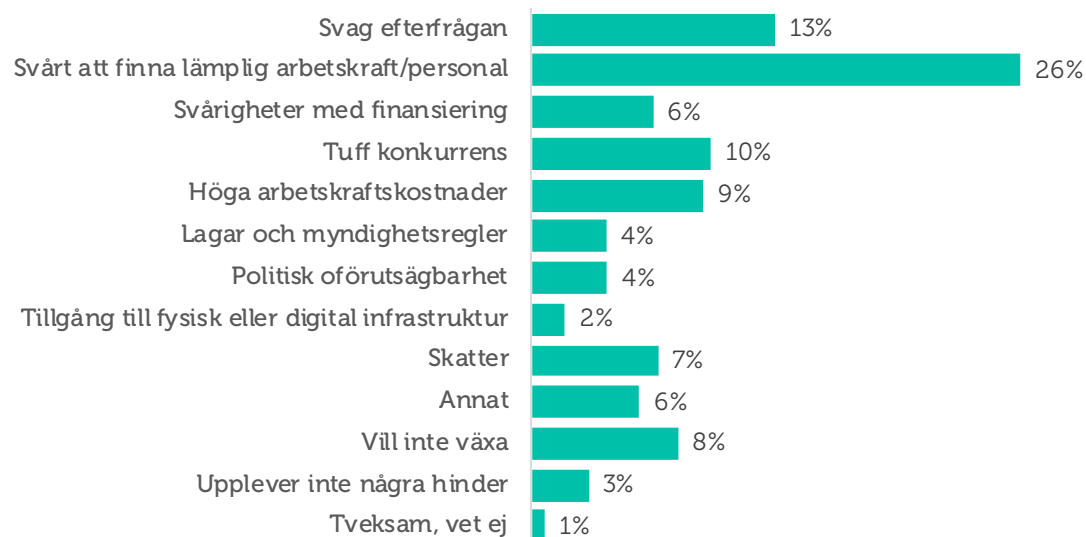
Ett återkommande och glädjande resultat i Småföretagsbarometern är att småföretagen fortsatt ser goda möjligheter att växa trots en förväntad konjunkturnedgång. I år ser 59 procent av företagen goda expansionsutsikter jämfört med 68 procent ifjol. Det är dock något lägre än det historiska genomsnittet på 61 procent. Mest optimistiska är tillverknings- och byggföretagen, drygt 60 procent av dem ser goda möjligheter att expandera.

Det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, men inte alltid lätt att få företaget att växa och bli framgångsrikt. Det finns många svårigheter och hinder som hämmar företagarnas jobb- och välfärdsskapande. Det gäller till exempel småföretagens konkurrenssituation, samt konkreta hinder som kostnaderna för att anställa och möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetens.

Det främsta tillväxthindret är bristen på lämplig arbetskraft, ett hinder som dock har minskat i betydelse i samband med en svagare arbetsmarknad. I årets undersökning gav 26 procent av företagen det svaret, en minskning från 29 procent förra året. Det är framför allt i byggföretagen som bristen på arbetskraft är mest framträdande. Det näst vanligaste tillväxthindret är en svag efterfrågan, 13 procent av företagen svarade det, vilket är en ökning från sex procent ifjol. Andra vanliga tillväxthinder är tuff konkurrens och höga arbetskraftskostnader som 10 respektive 9 procent av företagen svarade. De har dock inte ökat i betydelse jämfört med ifjol. Sex procent upplever finansieringssvårigheter som det största tillväxthindret, en andel som varit stabil under de senaste fem åren. Inom hotell- och restaurang var finansieringssvårigheter något mer vanligt i årets undersökning än i andra branscher.

Inför ett försvagat konjunkturläge och för att framåt kunna möta den ökade konkurrensen kan företagen behöva se över sina inköps- och försäljningskanaler och förstå hur verksamheten påverkas av faktorer som den svagare kronan och digitalisering/e-handel.

Figur 11 Tillväxthinder

SLUTSATSER

Trots att tillväxttakten hade avtagit pekade småföretagens förväntningar inför 2020 på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänstesektorn. Företagens högt ställda prognoser har dock inte införlivats under året, vilket tyder på att konjunkturläget mattats av avsevärt redan innan coronapandemin kraftigt började påverka det svenska näringslivet under mars 2020.

Företagens förväntningar på konjunkturutvecklingen de kommande tolv månaderna är nu mycket pessimistiska och tydligt påverkade av coronapandemin. När småföretagens förväntan på sysselsättning, ordergång och omsättning vägs samman visar det en kraftig nedgång. Årets Småföretagsbarometer sjönk för tredje året i rad och konjunkturindikatorn föll till 37 från 61 ifjol, den lägsta nivån sedan 2003. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79.

Sveriges små och medelstora företag finansierar välfärden. De har skapat fyra av fem nya jobb under de senaste decennierna och är motorn i svensk ekonomi. Inom loppet av några veckor har de kastats in i en av de djupaste och mest svåröverskådliga kriser vi upplevt i modern tid. I takt med att antalet företag som påverkas negativt blir fler, stiger arbetslösheten och utanförskapet ökar. Det kan få förödande konsekvenser för det svenska samhället. Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande blir därför än mer avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras, annars är risken att nyinvesteringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.

företagarna

Daniel Wiberg, Chefsekonom Företagarna
08-406 18 16

Jörgen Kennemar, seniorekonom, Swedbank
0706- 43 83 29

Ewa Andersen, VD, Sparbankernas Riksförbund
070-563 16 86